

המחשב יורד לחיי הרפת

מוטי איש-יאייר, מעגן מיכאל

כמי שהגיע מכוכב לכת אחר אני אזור אומץ ומתעניין אצל סטיב במספר הפרות בעדרו. סטיב משיב לי בגאווה: "יש לנו, על פי המחשב, 300 פרות".

"אם כך", הקשיתי, "כיצד יתכן מספר כה גדול של פרות המוגשות להזרעה".

גלעד אשר הצליח להאזין לשאלתי המטופשת, קם ממקומו וגרדני אל שולחן קטן התקוע אי שם באולם. בבטחון רב החל המזריע להסביר לי את מערכת אברי הרבייה של הפרה. לאחר הרצאה של רבע שעה הנעזרת בגרפים ושירטוטים שלא הבינותי בהם מאומה הודיע לי גלעד שההוראות שניתנו לו על ידי האגודה להזרעה מלאכותית "רובוטזרע" הן להזריע את כל הפרות שהגלאי פולט, ואין זה משנה אם קיימת חדירה או לא. מבחינה סטטיסטית הוכיח ד"ר אביתר שזיפי שככל שמזריעים יותר פרות ביום כן גוברים הסיכויים לפוריות מירבית. "ומה בקשר להספק עבודתך?", שאלתי.

"אין בעיות", משיב גלעד. "אני נמצא כאן עד הצהרים, ולאחר מכן אני פונה למשק השכן אשר בו אני מסיים את יום עבודתי".

לאחר התרשמותי מהמזריע הפעלתן התחלתי לחקור אודות הפר מס' 1 באגודה "רובוטזרע". "הו, הו, יש לך קושיות שאבד עליהן הכלח" משיב גלעד. "היום אין כבר מבחני פרים", מגלה לי גלעד. "דרך העבודה לגילוי הפרים היא פשוטה מאוד. מכיוון שלפני שנה הצטיין הפר 55555 הרי השנה הגיע תורו של הפר 66666". לאחר שגלעד ראני כמבולבל, הוא נאות להיות שוב מורה. הפעם שמעתי הרצאה על תורת הצטברות מספרי הפרים בטיפוח. כמובן שאת העבודה הזאת ביצע בעמל רב ד"ר ארנון ברגשם.

שבתי אל סטיב לשמוע על הפרה המצטיינת בעדר. מיד הושבתי אל מול מרקע של מכשיר טלוויזיה. כל אשר הוטל עלי היה לשאול את המכשיר על הפרה המצטיינת. על המרקע הופיע

לאחר היעדרות של מספר שנים טובות שבתי בבוקר צח ונעים אל הענף הקרוי רפת. בעודי מנסה להתיר את זוג המגפיים החדשות מתוך שקית הניילון, ניגש אלי עלם בלונדיני, בעל שיער גולש ובמבטא אנגלי מסביר לי שאינני זקוק כאן לאביזרים מהסוג שנתנה לי ברוב חסדיה המחסנאית סוניה.

לרגע קט סברתי לתומי שהבחור עדיין שתוי ממשותה ליל אמש, ברם לאחר שנאות לחזור על עצתו פעם נוספת, הפעם בסבר פנים מרצין להפליא, הבינתי שאכן המגפיים מיותרות.

סטיב הזמיני להילוות אליו. נכנסנו לאולם רחב ידיים המאוכלס בעשרים מכשירי טלוויזיה. בחנתי את הנעשה סביבי, ולעיני התגלה קומץ בחורים רכונים על גבי מכשירים מחרים אותם לא הכרתי מעולם.

היכרות קצרה, והשמות אומרים הכל: ג'ף, ריימונד, וג'וני. הצגתי את עצמי כרפתן של שנות ה-60 וה-70 של המאה. דממה קלה, ומיד זכיתי לחיוך של בוז עמוק כאילו הייתי מוצג של ימי הביניים.

בחוץ נשמעה צפירת מכונית. "המזריע", מצהיר ריימונד כאשר בפתחו של האולם מתיצב אדם העונה לשם גלעד. "זהו המזריע שלנו", מסביר לי ריימונד. עוד אני סקרן לדעת מניין יציצו כרטיסי ההזרעה. והנה מתישבים להם ריימונד וגלעד אל מול מכשיר חשמלי דמוי מכונת כתיבה. ריימונד מתחיל לפרוט על קלידים לבנים והמספרים צצים על גבי סליל נייר ההולך ונערם במרכז האולם. סטיב, אשר היה עד למבוכתי, מסביר לי שזהו גלאי הדרישות האלקטרוני, מכשיר מתוחכם הקובע בעזרת חום הפרה וכמות הפרוגסטרוגן בחלב אם הפרה שרויה במצב של ייחוס. "מה זה?", מתרעם גלעד. "רק מאה פרות מוגשות היום להזרעה? הרי עד כה הוגשו כ-200 פרות ביום". ריימונד מנסה לצנן את המזריע במחשבה שאולי המכשיר המגלה לא הספיק להתחמם דיו.

מרוכז. כאיש האסכולה של מזון מעורבל אני סקרן לדעת כיצד עמדת מזון מרוכז נפרדת מתישבת עם עירבול המנה. כאן מסתבר לי ששיטת עירבול המזון חלפה כבר מן העולם. על כל פנים כך משתמע מעבודת מחקר חדישה מסוכנות ד.ס.ג. המוכיחה שעירבול המזון מסוכן לכרס הפרה ולכיסן של החברות הממציאות שיטות האבסה חדישות לרפת. יום העבודה הארוך והמיגע מתחיל להגיע לסיומו. בעוד הצוות יושב ומתקתק על גבי המכונות המותירות אחריהן ערמות סלילים הממלאות את האולם, אני שואל את סטיב מה לגבי החליבה. צחוק אדיר פורץ מפייה של רפתניו הממוחשבים. סטיב מרגיע אותי שמערכת קרני הלייזר הספיקה כבר לחלוב את הפרות.

"רפתן חרוץ הוא לייזר זה", אומר אני לעצמי. "רק לעזאזל אינני מכיר חבר כזה במשק". עוד אני שרוי בהלם היום שעבר עלי והנה מופיע גידי, נער מבית הספר שאת שעות עבודתו מעביר ברפת. מפיו של גידי זה נודע לי שהוא איננו היחיד מבין הרפתנים הצעירים. על הקיר נתקלו עיני בתעודה ענקית הממוסגרת בצורה נאה, ושם אני קורא: "לרפתנים החרוצים והמתקדמים. מי יתן וירבו כמוכם!" על החתום, חב' שמרלינג – יבואני מחשבים, חב' צומת – יבואני מסופים, חב' קידמה – יבואני תוויות אלקטרוניות, "הגולם מפראג" – מרכז למזון בקרה ומחשב, חב' אקסלריה – יבואני מיקרופרוס.

מתחת לתעודה היה רשום באותיות קידוש לבנה הסיכום הכלכלי של הרפת. 1,000 לירות הכנסות מחלב, בשר חבל, 1,000 לירות הוצאות; באותיות יותר קטנות הופיעו 1,000,000 לירות הוצאות עבודת מחשבים ואמצעי אלקטרוניקה.

יום העבודה תם. בצדי הרפת היו נטושות עגלות מערבולות וחלקי מכון חליבה חלודים. ניגשתי אל סוניה והחזרתי לה את זוג המגפיים. למחרת בבוקר נסעתי למוזיאון החקלאי ביפעת, כי נאמר לי, ששם נמצאת עדיין רפת עם פרות ורפתנים.

המספר 2,000,000. מכיוון שלא הבינותו מהמספר הזה מאומה, פניתי שנית אל סטיב על מנת שיעזור לי. סטיב רגז מאוד על כך שאינני מסתפק במספר שהופיע לפני.

"אין לך אמון במדע", גער בי. ביקשתי את סליחתו והמשכתי בקול ענות חלושה לבקש פרטים נוספים על פרתנו המצטיינת. סטיב – כפי שהיה מובן מאליו – היפנה אותי שוב אל המכשיר שלפני. הפעם התשובה היתה יותר ממצה: "הקוטר שני צול, אורך 10 מטר, נא לסגור את הברז עם גמר השימוש".

כל אותה העת ישב ג'ף צופה במתקן מוזר אחר המשמיע זימזומים של טלפרינטר. לידיעתכם, ג'ף הוא האחראי להונה. שיטת עבודתו היא פשוטה מאוד. בבוקרו של יום הוא מודיע למכשיר הניצב לפניו:

"אני רוצה שפע של חלב עם מינימום של מזון, ושיהיה זול ככל שניתן".

מכשיר הפלא, מסתבר, מחובר בקשר טלפוני עם מרכז המזון הבקרה והתחשיב הקרוי "הגולם מפראג", ונמצא במרכז המפעלים האזוריים. אותו מרכז לא נשאר חייב זמן רב ומיד משגר בחזרה לג'ף את התפריט על גבי מרקע טלוויזיוני. ניסיתי לקרוא את תשובת המחשב אולם לבושותי לא הצלחתי. כל הנתונים נרשמו באמצעות קודים ממוספרים הנעלמים מבינתו של בור ועם הארץ כמוני. פניתי אל ג'ף שיסביר לי בשפה עממית במה הוא מאביס את פרותיו. ג'ף אחוז הגאווה מסביר לי שהוא בכלל לא מאביס את הפרות. את הכל עושה מערכת ההאבסה האוטומטית. בכל אופן לחצתי אותו ושאלתי: "מה הפרות אוכלות"? לאחר שהשביע אותי שלא אגלה את הסוד המקצועי הוא גילה שרוב המנה מורכבת מנסורת נגרות. לדעתי, הוא מקבל מהמנה את מירב החלב, 5 ליטר ליום.

"זה הרבה?", נדהמתי.

"מה אתה יודע? בשאר הרפתות באיזור אף רפת לא עוברת אותנו בתנובה", משיב ג'ף. כאן הוא ממשיך לגלות לי שלפרות המצטיינות תלויות תוויות מגנטיות המאפשרות להן גישה חופשית לעמדות של תערובת מזון